

Slatinné louky

POZNÁVÁME BORY

Louky potůčkem rozkládající se severně od Borů (520 až 535 m. n. m.) na první pohled nijak neupoutají pozornost návštěvníka. Přitom jsou jedním z přírodních skvostů Vysočiny. Slatinné louky v prostoru Borského hadcového masivu nemají na Vysočině obdobu podobně, jako hadcová stepu Mohelna. Hadec je hornina s velmi vysokým obsahem hořčíku. Kvůli němu narašelině rostou výjimečná flóra. Jde o jedinečnou část krajiny se svéráznou vegetací a vysokým počtem zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin. Území má zásadní fytogeografický význam, protože některé ze zdejších rostlin jinde na Vysočině nerostou. Louky poskytují vhodné životní podmínky pro obojživelníky, hmyz a další živočichy. A mají vodo hospodářský význam.

Celkový pohled na údolí

Prstnatec májový

Tolijs bahenní

Bařička bahenní

Ostřice latnatá

Skřípinka smáčknutá

Suchopýr širokolistý

Vlasolistec vlhkomilný

Vrba rozmarýnolistá

Louka nad cestou (nad poldrem) v k. ú. Dolní Bory, nazývaná Špačkův žlíbek, má 0,8502 ha, Okolo potůčku a v zarostlých stružkách rostou tolijs bahenní, prstnatec májový, skřípinka smáčknutá a ostřice dvoumužná. Na kozlíku dvoudomém žije vzácný motýl hnědásek rozrazilový. Protože louka nebyla dlouho kosena zarostla rákosem. Před několika lety bylo kosení obnoveno. Při stavbě poldru byly respektovány závěry biologického hodnocení. Mimo přenesení chráněných rostlin z místa stavby byla vybudována i tůň pro obojživelníky.

Louka nad rybníkem (pod cestou) je na většině plochy zarostlá rákosem. Mezi ním v podmáčené části rostou vachta trojlístá, tolijs bahenní, vrba rozmarýnolistá, prstnatec májový, ostřice dvoumužná, kozlík dvoudomý, ostřice latnatá, ostřice oddálená, suchopýr širokolistý a skřípinka smáčknutá. Vyskytují se tu ohrožené mechorosty jako vlasolistec vlhkomilný. Kosením louky, které bylo prováděno koncem 90. let minulého století, se zlepšil stav populací ohrožených rostlin. Už několik let kosení zase probíhá v horní části louky (k. ú. Dolní Bory) na výměře 0,7828 ha. Část louky nad rybníkem v k.ú. Horní Bory o výměře 0,2347 ha nyní není kosena.

Loučka pod fotbalovým hřištěm. Slatinná louka byla i pod Horníkem (k.ú. Horní Bory), ale počátkem 80. let byla až na malý zbytek zavezena pro vybudování sportovního areálu. V nejmokřejší části této louky pod hřištěm rostou ostřice dvoumužná, ostřice zobánkatá, suchopýr úzkolistý, skřípinka smáčknutá a bařička bahenní.

Slatinné louky se v údolí kolem potoka vyvíjely tisíce let. Po osídlení Borů je utvářely generace našich předků. Přírodní poměry dovozovaly jen omezené hospodářské využití. Proto se větší část území dochovala bez narušení přírodních poměrů. Nyní je třeba se o louky dál starat a bránit jejich poškozování. Jen málokterá obec se může chlubit tím, že se přímo v ní a na jejím okraji nachází tak cenné území.

Tyto louky jsou státní ochranou přírody evidovány jako **cenná přírodní lokalita „Nad Horníkem“**. Kvůli krajinnému uspořádání a výskytu chráněných a ohrožených rostlin i živočichů byly navrženy k vyhlášení zvláště chráněným územím. Jsou součástí **nadregionálního biocentra územního systému ekologické stability Rasúveň**.

Při přípravě textu bylo použito prací Mgr. Filipa Lysáka:

- 1) Závěrečná zpráva k mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd a 2) Ohrožená mokřadní flóra Velkomeziříčska.